

Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till plan och budget 2025–2027

LULEÅ KOMMUN

Innehållsförteckning

<u>INRIKTNINGEN I FÖRSLAG TILL PLAN OCH BUDGET 2025-2027 .....</u>	<u>3</u>
<u>UTREDNINGSUPPDRAG UNDER PLANPERIODEN 2025-2027 .....</u>	<u>6</u>
<u>NÄMNDERNA .....</u>	<u>7</u>
KOMMUNSTYRELSEN	7
SOCIALNÄMNDEN	8
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	8
ARBETSMARKNAD- OCH GYMNASIENÄMNDEN	8
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	9
INFRASTRUKTUR- OCH SERVICENÄMNDEN	9
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN	9
LLT	10
LULEBO	10
<u>FÖRÄNDRINGAR JÄMFÖRT MED TJÄNSTEFÖRSLAG .....</u>	<u>11</u>
<u>YRKANDE .....</u>	<u>12</u>

Inriktningen i förslag till plan och budget 2025-2027

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har ett gemensamt förslag till plan och budget för 2025-2027. Prioriteringen i majoritetens budgetförslag är fortsatta satsningar på välfärden, tillväxt, ökat tempo i klimatomställningen, en levande landsbygd och ett mer inkluderande Luleå. Majoritetens förslag innebär att vi har överskott under hela planperioden och vi uppnår under perioden ett överskott motsvarande 1-3% av skatteintäkter och bidrag under planperioden med bibehållen skattesats.

Välfungerande vardag för alla

Behoven i välfärden kommer att öka under de kommande åren. För att möta de växande behoven i välfärden riktas merparten av de ökade tillskotten i budgeten till nämnderna som ansvarar för de verksamheterna. Satsningarna innefattar generella tillskott och kvalitetshöjning av verksamheterna. Arbetet med att förbättra arbetsmiljön kommer fortsatt vara prioriterat och fler ska ha möjlighet att stanna kvar i välfärdsyrkena efter pension. En modell för arbetstidsförkortning ska utredas för att sedan genomföras som en försöksverksamhet under mandatperioden.

Riktade satsningar på att anställa fler lärare i grundskolan kommer att genomföras för att uppnå en god lärartäthet och trygga skolvägar för barn ska vara prioriterat. Kommunen ska också investera i spännande lekplatser under planperioden och målet är att varje stadsdel och kommundel ska ha ett utegym. Skolor och förskolor ska finnas där barn bor och landsbygdsskolorna ska bevaras. Arbetet fortsätter med att ge Luleborna tillgång till hundrastgård.

Trygg i Luleå

Demokratiarbetet ska stärkas och medborgarnas inflytande över kommunen ska öka, därför ses strukturen och uppdraget för de kommunala råden över med målet att vitalisera kommunens demokratiarbete. Arbetet med de nationella minoriteternas ska utvecklas med särskilt fokus på samråd med samer i frågor som påverkar dem. För att öka tryggheten i kommunen kommer arbetet med klottersaneringen tillsammans med polisen och fastighetsägarna att intensifieras. Trygghetsorganisationerna som verkar i Luleå kommer fortsätta stödjas liksom kommunens FREDA-mottagning, EQ-mottagning samt tjej- och kvinnojourerna.

Vi vill att Luleå kommun förblir en av Sveriges tryggaste kommuner även år 2040. Vi arbetar aktivt med brottsförebyggande åtgärder och samverkar med olika samhällsaktörer för att skapa goda förutsättningar för kommunens tillväxt och utveckling. Genom att prioritera trygghet i både nutid och framtid säkerställer vi en positiv utveckling för alla våra invånare.

Vi vill att kommunen fortsätter att arbeta aktivt för att skapa en trygg och säker miljö för alla våra invånare. Socialnämnden leder det brottsförebyggande arbetet i nära samarbete med våra kommunala förvaltningar, bolag, Polisen, civilsamhället och näringslivet. Genom metoden Effektiv Samordning för Trygghet (EST) håller vi veckovisa avstämningar och gör kvartalsvisa analyser för att snabbt kunna vidta rätt åtgärder.

Blomstrande näringsliv

Näringsidkarnas nöjdhet med kommunens verksamheter prioriteras genom höjd servicenivå för företagarna och förbättrad tillgänglighet. I takt med ökad tillväxt i Luleå kommun kommer fler bygglovshandläggare att anställas för snabbare och bättre service till företagen. Tillståndsprocesserna ska påskyndas och det ska bli enklare att få kontakt med kommunen. Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för tillväxten och därför kommer arbetet med att attrahera arbetskraft att intensifieras. Företag som vill växa och etablera sig i Luleå ska få stöttning och vara en fortsatt central del av arbetet för ökad tillväxt. Samarbetet mellan Boden och Luleå är avgörande för att klara omställningen i regionen och därför kommer pendlingen mellan Luleå och Boden att underlättas. Samarbetet med regionen och staten ska öka och fördjupas i regionala utvecklingsfrågor.

Klimatsmart och naturpositiv

Tempot i omställningen behöver öka och därför föreslås flera satsningar med en grön profil. Samhällsplaneringen ska styras mot en hållbar och fossilfri kommun 2040. Kollektivtrafikens andel av resandet ska öka och därför ska ett förslag om en enhetstaxa i hela kommunen utredas. Avgiftsfri kollektivtrafik på sommaren för barn tom 19 år är infört från sommaren 2024 och fortsätter som en viktigt möjlighet för barn i hela kommunen. Kommunen ska bygga klimatsmart, hållbart och energieffektivt och använda mer förnybar el i sina verksamheter. Förvaltningarnas och bolagens fordon ska gå på förnybara drivmedel. Kommunen ska fortsätta uppmuntra cirkulär ekonomi. Energirådgivare ska finnas tillgänglig och känd för både medborgare och

näringsliv. Det ska bli enklare att välja hållbara färdsätt i Luleå genom satsningar på gång- och cykelvägar och kollektivtrafik. Grönområden ska finnas tillgängliga i alla bostadsområden och biologisk mångfald ska främjas på kommunens grönytor. Nya naturreservat ska bildas, och en ny skogspolicy ska tas fram för att inkludera ett mer naturnära, hyggesfritt skogsbruk.

Landsbygderna

Föreningslivet på landsbygderna är en viktig partner i utvecklingen av kommunen. För att arbetet ska förstärkas under åren tillsätter vi 1 miljon årligen i ökat föreningsbidrag till föreningar på landsbygderna. Utöver det fortsätter tidigare beslutad miljonsatsning på projekt i byarnas under planperioden. Lulebo har sedan tidigare fått i uppdrag att bygga i byar och på landsbygden. Service på landsbygderna ska öka och arbetstillfällen ska prioriteras, och medel avsätts för att börja förverkliga en handlingsplan för kommunal service på landsbygderna. De kommunala skolorna på landsbygden ska bevaras.

Utredningsuppdrag under planperioden 2025-2027

Utöver redan fattade beslutade utredningsuppdrag föreslår Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet att utreda följande förslag under kommande år:

- Samordna kommunens varudistribution
- Stärk arbetet med att få nyanlända samt människor som står långt från arbetsmarknaden i utbildning och arbete
- Stärkt elevhälsa i grundskola och gymnasium
- Stärk ungdomars inflytande genom ett ungdomsfullmäktige

Nämnderna

Kommunstyrelsen

Då kommunen står inför en stor omställning, krävs att många delar av kommunen förnyas och utvecklas samtidigt. Kommunstyrelsen ska i detta arbete leda, stödja och samordna nämnderna och de kommunala bolagens arbete. Arbetet med förbättra näringslivsklimat behöver intensifieras i det nya näringslivsarbetet, med fokus på dialog och skapa samsyn med näringslivet om vägen framåt.

Kommunstyrelsen fortsätter leda arbetet med att utveckla Luleås landsbygder, bland annat genom en handlingsplan för kommunal service på landsbygderna. 1 miljon avsätts för att 2025 börja verkställa handlingsplanen, konsekvenser för kommande års budgetprocesser.

Samhällsbyggnadsutskottet

I och med den gröna omställningen finns ett ökat intresse att bygga i Luleå kommun. För att underlätta detta har vi omorganiserat oss och upprättat ett samhällsbyggnadsutskott som ligger direkt under kommunstyrelsen. Vi gör det för att tydligare ta ansvar för helheten inom samhällsplanering. Det ska vara enklare att få tydlig politisk inriktning när det gäller planer och markförsäljning. Att få till en bra byggdialog och jobba nära alla företag som vill vara med och utveckla Luleå kommun är prioriterat för utskottet. Vi vill få till en bra planprocess som håller hög kvalitet och är effektiv.

I takt med den gröna omställningen och ökad tillväxt i Luleå kommun kommer vi satsa 2.5 miljoner extra på plan och exploatering. Med det tryck som finns på bostäder, entreprenörsbostäder, kontorslokaler och verkstadsindustri gäller det att vi som kommun har tillräckligt med resurser för att kunna möta det behov som uppstår. Vi vill kunna möjliggöra för industrins etableringar i Luleå kommun på bästa möjliga sätt och fortsatt bygga för ett hållbart Luleå.

- Plan och exploateringsverksamheten förstärks

Räddningstjänst

För kortare utryckningstider behöver beslutet om räddningstjänst i beredskap (RIB) i Sörbyarna genomföras. Räddningstjänsten behöver delta i arbetet med nya stadsdelar, tex Hertsöheden samt utvecklingen av Luleå industripark.

Socialnämnden

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning utifrån sambandet med ökande konkurrens och ökad demografisk utveckling.

Socialnämnden kommer använda medlen för att bibehålla och implementera kompetenscentra. 2023 påbörjades arbetet med att tillskapa ett Kompetenscentra som delfinansieras med medel från Europeiska socialfonden (ESF). Tanken är att samla teoretiska och praktiska utbildningsinsatser och vidareutveckla dessa efter verksamhetens behov.

Genom att satsa på medarbetares kompetensutveckling ökar vi vår attraktion som arbetsgivare och säkerställer en god vård och omsorg.

- Fältare permanentas

Barn- och utbildningsnämnden

Vi anställer fler lärare i grundskolan, detta för vi ser att fler lärare i grundskolan är en god investering för framtiden. Vi i majoriteten vill främja en god lärandemiljö där alla elever har möjlighet att nå sin fulla potential. Totalt stärker vi upp grundbemanningen med 15 lärare. Vi startar en Internationell grundskola som redan kommer igång ht-2024. Genom att ge eleverna möjlighet att studera i en mångkulturell miljö, rustar vi dem för att bli framgångsrika och ansvarstagande globala medborgare. Vi satsar även på uppstart av resursskola ht-2025. Vi tillskjuter en generell ökning på 13 mkr, samt 5,7 mkr för satsningen på fler lärare i grundskolan.

- Satsning på fler lärare i grundskolan

Arbetsmarknad- och gymnasienämnden

Arbetsmarknad- och gymnasienämnden har beslutat om ett antal politiska satsningar inom sitt ansvarsområde. Från höstterminen 2024 startar vi International Baccalaureate-utbildning vid Luleå gymnasieskola. Det gör vår kommun än mer attraktiv att bosätta sig i eller arbeta i och möjliggör för arbetsgivare i regionen att rekrytera internationell kompetens på en global arbetsmarknad.

Det pågår också ett arbete med att under de kommande åren erbjuda fler platser på gymnasiets yrkesprogram för att bättre svara upp mot arbetsmarknadens efterfrågan på yrkesutbildade. Majoriteten har därtill genom ordförandeuppdrag tagit initiativ till att stärka elevhälsan, ett uppdrag som presenteras under 2024.

- Stärk elevhälsan

Kultur- och fritidsnämnden

Ett rikt kultur- och fritidsutbud är en förutsättning för ett attraktivt och fungerande välfärdssamhälle, där olikhet är en tillgång och där det finns sammanhang och platser som lockar till möten mellan människor. Arbetet med att erbjuda ett brett utbud av kultur-, sport och fritidsaktiviteter kommer att fortsätta att utvecklas tillsammans med professionella utövare och civilsamhället. Barn och unga är vår mest prioriterade grupp, men vi ser också behovet av ett brett/rikt utbud för alla under hela livet. Vi arbetar tillitsbaserat och modigt med fokus på en uppväxling av besöksattraktivitet, föreningsliv, idrott och kultur, såväl i stad som på landsbygd, där dialoger och samråd är en naturlig del av arbetet framåt.

- Kulturgaranti permanentas för alla barn i Luleå kommun, från 4 års ålder, genom hela grundskolan och gymnasiet

Infrastruktur- och servicenämnden

En välfungerande vardag och goda livsmiljöer är viktiga faktorer för trivsel och nöjdhet hos kommuninvånarna. Vi fortsätter arbetet med att bygga nytt och utveckla staden, samtidigt som vi omhändertar och värnar om det befintliga. Hertsö badhus färdigställs, skolbyggnader renoveras och nya skolor och gruppboheter byggs. Vi satsar på fossilfria transporter genom att bygga ut laddinfrastruktur på kommunala fastigheter och vi ökar såväl nyinvestering som reinvestering av gång- och cykelvägar. Vi skapar säkra och lockande lekmiljöer för barn i olika åldrar i stad och på landsbygd i en medskapande process där barn och unga bjuds in. Vi intensifierar arbetet med att utveckla såväl den interna som externa servicen genom bred samverkan och nya arbetssätt.

- Öka investeringstakten för gång- och cykelvägar

Miljö- och byggnadsnämnden

Med den ökade budgeten kan vi göra en extra satsning kopplat mot Luleå industripark och de projekt som ska genomföras där med fokus på den gröna omställningen. Detta gör vi genom att stärka upp med en person i miljö- och byggnadsnämndens verksamhet, så att vi kan delta i den tidiga dialogen samt hålla tempo i tillstånd och prövningsprocessen.

Det finns även en idé om att företagsklimatet kan prioriteras med hjälp av en ny servicefunktion som har en spindel i nätet-funktion med hög tillgänglig och god dialog med företagen.

- Satsning på arbete i tidigare skeden och med Luleå industipark

LLT

Ett Luleå som växer till 100 000 invånare ställer stora krav på kollektivtrafiken. I majoritetens budget tar vi steg för att inte bara bibehålla utan även öka kollektivtrafikens andel av den totala trafiken i kommunen. Detta är det viktigaste steget för att skapa ett framtida trivsamt, tillgängligt centrum med ren luft, begränsade bullerstörningar och god tillgänglighet för alla oberoende av inkomst- eller funktionsvariation.

Sommaren 2024 införs fria resor för ungdomar upp till 19 år i LLT:s linjenät. Under 2025 går vi vidare med att förstärka turtätheten i tre linjer i bolagets linjenät.

Under planperioden startas bygget av en ny busstop i Luleå. Genom denna investering får vi en modern depå med garage, verkstad och servicehall som innehåller de faciliteter, exempelvis laddinfrastruktur som krävs för en framtida fossilfri busstrafik i Luleå.

- 10 minuterstrafik på tre linjer.

Lulebo

Lulebo har, som allmännyttigt bostadsbolag, en viktig roll i utvecklingen av Luleå kommun som bostadsort och attraktiv tillväxtkommun. Deras uppgift är att utveckla bostäder, bostadsområden och stadsdelar av god kvalitet samt att skapa hållbara och trygga miljöer där människor trivs och vill leva.

På grund av den rådande lågkonjunkturen och omvärldsfaktorer som påverkar ränteläget och inflationen, har bostadsmarknaden under det senaste året i princip stått stilla. Många markanvisningar har pausats eller förlängts. Vi i majoriteten tycker att det är otroligt viktigt att vi får igång bostadsbyggandet för att kunna klara av den gröna industrialiseringen som sker i vår kommun. Vi kan inte sitta och vänta på att det ska bli bättre tider och hoppas att någon sätter igång och bygger bostäder. Därför ger vi i uppdrag till Lulebo att fördubbla bostadsbyggandet. Det är viktigt att allmännyttan tar sitt ansvar när det råder lågkonjunktur i fastighets- och byggbranschen.

- Lulebo fördubblar sitt bostadsbyggande

Förändringar jämfört med tjänsteförslag

I nedanstående tabell presenteras Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till förändring jämfört med stabens förslag till plan och budget 2025-2027.

Till nämnd (tkr)	För	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	Plan o Exploatering	2 500	2 500	2 500
	Genomförande av plan för kommunalservice på landsbygd	1 000		
KS/Kollektivtrafik	Generell ökning	6 200	6 350	6 550
	10 minuters trafik	1 800	1 800	1 800
Arbetsmarknad- och gymnasienämnden	Generell ökning	3 400	3 400	3 400
Barn- och utbildningsnämnden	Generell ökning	13 000	13 000	13 000
	Fler lärare i grundskolan	5 700	11 400	11 400
Kultur- och fritidsnämnden	Generell ökning	3 100	3 900	3 900
	Permanent kulturgaranti	2 300	2 300	2 300
Socialnämnden	Generell ökning	4 000	4 000	4 000
	Permanent fältare	3 000	3 000	3 000
Infrastruktur- och servicenämnden	Generell ökning	15 300	7 300	7 300
	GC-vägar	1 000	1 000	1 000
Miljö- och byggnadsnämnden	Generell ökning	1 600	1 600	1 600
Valnämnd	Nivåhöjning	1 300	1 800	1 300
Överförmyndarnämnden	Nivåhöjning	775	775	775
Summa		65 975	64 125	63 825

Investeringsbudget

Till nämnd		2025	2026	2027
Infrastruktur och Servicenämnden	GC-vägar	5 000	5 000	5 000

Yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår kommunfullmäktige att:

- Anta Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till plan och budget 2025–2027.

Luleå den 3 juni 2024

Carina Sammeli (S)   Mathias Karvonen (V)   Evelina Rydeker (MP)